

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	DIM204	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψηφιακή Διατήρηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	7,5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου, ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (διδασκαλία, εξετάσεις), Αγγλική (βιβλιογραφία, γλώσσα συγγραφής εργασιών για όσους φοιτητές το επιθυμούν)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://dimis.ilam.ionio.gr/pms-dimis/dim204 https://opencourses.ionio.gr/courses/DALS330/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα έχει σκοπό την κατανόηση και εξοικείωση των φοιτητών σε μεθόδους, διαδικασίες και τεχνολογίες διατήρησης ψηφιακής πληροφορίας και ψηφιακών αρχείων. Κεντρικός άξονας του μαθήματος είναι η ανάλυση των προκλήσεων της ψηφιακής διατήρησης, των διαδικασιών, με βάση συγκεκριμένα πρότυπα, και των μεταδεδομένων διατήρησης. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, οι φοιτητές μαθαίνουν τις κύριες απαιτήσεις συστημάτων διατήρησης ψηφιακής πληροφορίας, τα βασικά μεταδεδομένα ψηφιακής διατήρησης, ένα βασικό λειτουργικό μοντέλο συστημάτων ψηφιακής διατήρησης, όπως και τις βασικές οντότητες του μοντέλου.</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται να μπορούν να:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. γνωρίζουν τις βασικές έννοιες της ψηφιακής διατήρησης, 2. κατανοούν τις βασικές προκλήσεις όπως και τεχνικές επίλυσης τους, 3. σχεδιάζουν ένα πλάνο ψηφιακής διατήρησης,

4. κατανοούν τις βασικές απαιτήσεις συστημάτων ψηφιακής διατήρησης, όπως και τις σχετικές διαδικασίες, και το λειτουργικό μοντέλο,
5. κατανοούν, και να καταγράφουν σχετικά μεταδεδομένα, και
6. να γνωρίζουν τεχνολογίες και στρατηγικές διατήρησης ψηφιακού υλικού.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές στις έννοιες και τις βασικές πολιτικές διατήρησης ψηφιακών τεκμηρίων και αρχείων. Παρουσιάζεται αναλυτικά το μοντέλο OAIS (Open Archival Information System), όπως και το μοντέλο δεδομένων του. Αναλύονται πρότυπα, διαδικασίες και πολιτικές (αποτελεσματικής) διατήρησης των ψηφιακών τεκμηρίων, όπως και σχετικές οργανωτικές δομές που βοηθούν στην αποδοτικότερη εφαρμογή των προτύπων. Επίσης, αναλύονται οι βασικές αρχές σχεδιασμού σχημάτων μεταδεδομένων διατήρησης, του προτύπου PREMIS (Preservation Metadata: Implementation Strategies), όπως και τεχνολογικές προκλήσεις που αντιμετωπίζονται στη διατήρηση ηλεκτρονικών τεκμηρίων, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας και της διαλειτουργικότητας.

Το περιεχόμενο του μαθήματος συνοψίζεται ως ακολούθως:

1^η Εβδομάδα:

Εισαγωγή στη Διατήρηση Ψηφιακών Αρχείων – Έννοιες και ορισμοί, Σημασία της Διατήρησης Ψηφιακών Αρχείων.

2^η Εβδομάδα:

Ανάλυση προκλήσεων ψηφιακής διατήρησης.

3^η Εβδομάδα:

Βασικές στρατηγικές διατήρησης ψηφιακής πληροφορίας.

4^η Εβδομάδα:

Ψηφιακά Αρχεία και Τεχνολογίες Αποθήκευσης.

5^η Εβδομάδα:

Εισαγωγή στο πρότυπο Διατήρησης OAIS.

6^η Εβδομάδα:

Ανάλυση του λειτουργικού μοντέλου και διαδικασιών του προτύπου OAIS.

7^η Εβδομάδα:

Το μοντέλο δεδομένων του προτύπου OAIS.

8^η Εβδομάδα:

Μεταδεδομένα διατήρησης - χρησιμότητα και βασικά στοιχεία.

9^η Εβδομάδα:

Εισαγωγή στο πρότυπο μεταδεδομένων διατήρησης PREMIS, και βασικές οντότητες.

10^η Εβδομάδα

Ανάλυση προτύπου PREMIS, καταγραφή και διαχείριση μεταδεδομένων.

11^η Εβδομάδα

Διατήρηση Ψηφιακού Περιεχομένου – Ψηφιακή Διατήρηση και Ψηφιακό Περιεχόμενο, Πρακτικές Διατήρησης για Ψηφιακό Περιεχόμενο (π.χ., φωτογραφίες, βίντεο, ήχος).

12^η Εβδομάδα

Εργαλεία και Τεχνικές Διατήρησης - Εργαλεία Διατήρησης και Διατήρηση Ψηφιακών Αρχείων.

12^η Εβδομάδα

Τεχνικές Διατήρησης: Ελέγχου και Επισκευή Αρχείων.

13^η Εβδομάδα

Παρουσίαση ερευνητικών έργων στον χώρο της ψηφιακής διατήρησης.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Εξ' αποστάσεως εκπαίδευση με χρήση σύγχρονης πλατφόρμας τηλεκπαίδευσης, δεκατρείς (13) διαλέξεις.</p> <p>Χρήση ασύγχρονης πλατφόρμας τηλεκπαίδευσης Open eclass του Ιονίου Πανεπιστημίου για ανάρτηση εκπαιδευτικού υλικού (σημειώσεις, διαφάνειες) ανάρτηση ανακοινώσεων, ασκήσεων και εργασιών μαθήματος, ανταλλαγή αρχείων κ.λπ .</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Υποστήριξη διδασκαλίας/μαθησιακής διαδικασίας μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης (Open eclass) του Ιονίου Πανεπιστημίου (χώρος εγγράφων, ανακοινώσεις, ανάρτηση σημειώσεων και αρχείων, ομάδες χρηστών, online εργασίες μαθήματος, ανταλλαγή αρχείων κ.ό.κ.)</p> <p>Χρήση Πλατφόρμας τηλεκπαίδευσης για τη σύγχρονη διδασκαλία και την επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες.</p> <p>Χρήση προγράμματος γλωσσικής επεξεργασίας Turnitin για τον έλεγχο ομοιότητας κειμένων κατά την εκπόνηση και αξιολόγηση εργασιών και ασκήσεων μαθήματος.</p> <p>Χρήση ψηφιακών βάσεων δεδομένων και ευρετηρίων αναζήτησης και ανάκτησης της επιστημονικής πληροφορίας μέσω HEAL-Link.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p> <p>Διαλέξεις</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p> <p>39</p>

<p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Εντοπισμός, χρήση, μελέτη Βιβλιογραφίας	30
	Μελέτη για το μάθημα	35
	Εκπόνηση ομαδικής εργασίας	30
	Παρουσίαση ομαδικών εργασιών	3
	Εκπόνηση ατομικής εργασίας	40
	Παρουσίαση ατομικών εργασιών	10.5
	Σύνολο Μαθήματος	187.50
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται στην Ελληνική γλώσσα.</p> <p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται δια μέσου δύο απαλλακτικών γραπτών εργασιών η πρώτη εκ των οποίων είναι ομαδική (σε ομάδες των 2 έως 4 ατόμων) και η δεύτερη ατομική. Οι φοιτητές οφείλουν να παρουσιάσουν τις εργασίες τους κατά την εξεταστική περίοδο ενώπιον των συμφοιτητών τους και να απαντήσουν σε ερωτήσεις των διδασκόντων ή/και των συμφοιτητών τους. Με δεδομένο ότι η βιβλιογραφία είναι εξ' ολοκλήρου στην Αγγλική γλώσσα, οι φοιτητές μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να γράψουν τις εργασίες τους στην Αγγλική γλώσσα.</p> <p>Κριτήρια-οδηγίες-αξιολόγηση: Κατάλογος πιθανών εργασιών από τον οποίο οι φοιτητές επιλέγουν τις εργασίες που θα εκπονήσουν αναρτάται στην σελίδα του μαθήματος στην πλατφόρμα (Open eclass) του Ιονίου Πανεπιστημίου. Παράλληλα αναρτώνται οδηγίες που αφορούν τη δομή της εργασίας, τη μεθοδολογία, τον τρόπο και τον χρόνο παράδοσης της εργασίας, την διαδικασία παρουσίασης της εργασίας καθώς και τα κριτήρια αξιολόγησης. Καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου υπάρχει επικοινωνία με τους φοιτητές για την εκπόνηση των εργασιών καθώς και για απορίες που τυχόν έχουν.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bountouri, Lina. <i>Archives in the digital age: Standards, policies and tools</i>. Chandos Publishing, 2017. 2. Franks, Patricia C. <i>Records and information management, Second Edition</i>. American Library Association, 2018. 3. Owens, Trevor. <i>The theory and craft of digital preservation</i>. Johns Hopkins University Press, 2018. 4. Dearborn, Carly. <i>Digital Preservation Metadata for Practitioners: Implementing PREMIS</i>. The American Archivist. 2018. 5. Giarretta, David. <i>Advanced digital preservation</i>. Springer, 2011. 6. Deegan, Marilyn, and Simon Tanner, eds. <i>Digital preservation</i>. facet publishing, 2006. 7. OAI Reference Model (ISO 14721). http://www.oais.info/.
--

8. *PREservation Metadata: Implementation Strategies (PREMIS).*

<https://www.loc.gov/standards/premis/>.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

1. *International Journal on Digital Libraries*
2. *Journal of Information Science*
3. *Journal on Computing and Cultural Heritage*
4. *International Journal of Digital Curation*
5. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*
6. *International Journal of Metadata, Semantics and Ontologies*
7. *Archival Science*
8. *Journal of Information Management*
9. *Journal of the Society of Archivists*